

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTALET EXAMINA

Grundexamen inom konstindustrin (GE): 915 st.
Yrkesexamen inom konstindustrin (YE): 135 st.
Specialyrkesexamen inom konstindustrin (SYE): 42 st.
Yrkesexamen i sameslöjd (YE): 1–4 st.
Specialyrkesexamen i sameslöjd (SYE): 0 st.

ANTAL EXAMENSDELAR

GE inom konstindustrin: 10 014 st.
YE inom konstindustrin: 888 st.
SYE inom konstindustrin: 132 st.
YE i sameslöjd: 1–4 st.
SYE i sameslöjd: 1–4 st.

**Gemensamma
examensdelar (GED):**
2024 2 871 examina
2025 2 736 examina

**Lokala
examensdelar:**
315 st.

GE inom konstindustrin

Kompetensområdet för ädelmetallbranschen 45 st.
Kompetensområdet för ur- och mikromekanik 27 st.
Kompetensområdet för handledningsverksamhet inom hantverk 54 st.
Kompetensområdet för metallsmide 24 st.
Kompetensområdet för träsnickeri 102 st.
Kompetensområdet för restaureringsbranschen 33 st.
Kompetensområdet för sameslöjd 9 st.
Kompetensområdet för inredningsbranschen 336 st.
Kompetensområdet för instrumentbygge 9 st.
Kompetensområdet för produkttillverkning 231 st.
Kompetensområdet för tapetsering 30 st.
Inga uppgifter 1–4 st.

SYE inom konstindustrin

Kompetensområdet för glasblåsning 1–4 st.
Kompetensområdet för hantverksarbete 9 st.
Kompetensområdet för museiteknik 18 st.
Kompetensområdet för restaurering 6 st.
Kompetensområdet för instrumentbygge 1–4 st.
Kompetensområdet för smide 1–4 st.
Kompetensområdet för tapetsering 1–4 st.

YE i sameslöjd

Inga uppgifter 1–4 st.

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE inom konstindustrin
Medeltal 4,0
**Yrkesinriktad
examensdel 4,1**
**Gemensam examensdel
3,9**

(nationellt medeltal 3,7)
(Medeltalen beräknas med skyddade tal)

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Diskussion

Antal avlagda examina

- GE inom konstindustrin: -0,65 % jämfört med 2024.
- YE inom konstindustrin: +21,65 % jämfört med 2024.
- SYE inom konstindustrin: +16,67 % jämfört med 2024.
- YE i sameslöjd: samma som 2024 (1–4 st.).
- SYE i sameslöjd: samma som 2024 (0 st.).

Antal avlagda examensdelar

- GE inom konstindustrin: -0,83 % jämfört med 2024.
- YE inom konstindustrin: +23,33 % jämfört med 2024.
- SYE inom konstindustrin: -13,73 % jämfört med 2024.
- YE i sameslöjd: minskat från 9 st. till 1–4 st. jämfört med 2024.
- SYE i sameslöjd: ökat från 0 st. till 1–4 st. jämfört med 2024.

Övriga reflektioner

- Antalet avlagda examensdelar har delvis minskat och delvis ökat från 2024 till 2025. I grundexamen har antalet hållits i stort sett oförändrat (-0,65 %) och i fråga om examensdelarna är förändringen -0,83 %. I yrkesexamina har antalet ökat med 21,65 % och i fråga om examensdelarna med 23,33 %. Under föregående granskningsperiod var siffrorna dock -30,6 % för hela examina och -23,9 % för examensdelarna, så det vore bra att granska siffrorna över en längre tidsperiod.
- I specialyrkesexamen inom konstindustrin var ökningen 16,67 % (under föregående granskningsperiod var ökningen 44 %), medan antalet avlagda examensdelar minskade med 13,73 % (föregående period +24 %) från 2024 till 2025.
- Yrkesexamen i sameslöjd avlades av 1–4 personer både 2025 och 2024. Antalet avlagda examensdelar var 1–4 st. 2025, medan antalet 2024 var 9.
- Även om yrkesexamen i sameslöjd och alla kompetensområden i yrkesexamen inom konstindustrin inte har avlagts varje år eller prestationssiffrorna varit låga är det ytterst viktigt att utbildning erbjuds och ordnas inom dessa branscher. På så sätt garanteras kompetensen inom de aktuella sektorerna i Finland.

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Diskussion

Antal avlagda kompetensområden

GE inom konstindustrin:

Kompetensområdet för ädelmetallbranschen +15,38 % sedan 2024

Kompetensområdet för ur- och mikromekanik +12,5% sedan 2024

Kompetensområdet för handledningsverksamhet inom hantverk -25 % sedan 2024

Kompetensområdet för metallsmede +14,29 % sedan 2024

Kompetensområdet för träsnickeri -2,86 % sedan 2024

Kompetensområdet för restaureringsbranschen +22,22 % sedan 2024

Kompetensområdet för sameslöjd 9 st. (1–4 st. 2024)

Kompetensområdet för inredningsbranschen -8,2 % sedan 2024

Kompetensområdet för instrumentbygge +/-0 % sedan 2024

Kompetensområdet för produkttillverkning +6,94 % sedan 2024

Kompetensområdet för tapetsering -16,67 % sedan 2024

Inga uppgifter 1–4 st.

Övriga reflektioner

I prestationerna i kompetensområdena i grundexamina inom konstindustrin förekommer vissa stora variationer mellan 2023 och 2025. Förändringar på över 14 % (2023 inom parentes):

- Ädelmetallbranschen +15,38 % (–32 %)
- Kompetensområdet för handledningsverksamhet inom hantverk –25 %
- Metallsmede +14,29 %
- Träsnickeri –2,86 % (+25 %)
- Restaureringsbranschen +22,22 % (–52 %)
- Sameslöjd 9 st., föregående uppgift 1–4 st.
- Tapetsering –16,67 % (–33 %)

De årliga variationerna kan vara stora, så det vore bra att granska siffrorna över en längre tidsperiod.

Inom kompetensområdet för inredningsbranschen avlades flest examina 2025, trots en liten minskning (–8,2 %) jämfört med 2024.

Arbetslivskommissionen för konstindustrin, lägesbild 2025

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE inom konstindustrin: 60 st.
YE inom konstindustrin: 40 st.
SYE inom konstindustrin: 20 st.
YE i sameslöjd: 1 st.
SYE i sameslöjd: 1 st.

AKTIVA ANORDNARE

GE inom konstindustrin: 47 st.
YE inom konstindustrin: 20 (+1) st.
SYE inom konstindustrin: 9 st.
YE i sameslöjd: 1 st.
SYE i sameslöjd: 1 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE

GE inom konstindustrin: 13 st.
YE inom konstindustrin: 20 st.
SYE inom konstindustrin: 11 st.
YE i sameslöjd: 0 st.
SYE i sameslöjd: 0 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Reflektioner

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

GE inom konstindustrin
Finska 864 st.
Svenska 42 st.

YE inom konstindustrin
Finska 135 st.

SYE inom konstindustrin
Finska 42 st.

YE i sameslöjd
Finska 1–4 st.

Aktiva:
YE: 1 anskaffad utbildning

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- Det har inte skett några förändringar i antalet anordnartillstånd för examina inom konstindustrin mellan 2024 och 2025. Däremot har antalet aktiva anordnare av yrkesexamen inom konstindustrin minskat med två.
- Avlagda examina och examensdelar koncentreras tydligt till tillväxtcentra, bland annat Nyland och Birkaland, och till stora utbildningsanordnare. Det finns också (lyckligtvis) mindre utbildningsanordnare runt om i landet.
- Den språkliga fördelningen ligger på samma nivå som under tidigare år, men antalet grundexamina som avlagts på svenska har minskat med 27.
- Grundexamen inom konstindustrin kan avläggas på engelska hos endast en utbildningsanordnare, som inte var aktiv 2025.
- GE inom konstindustrin samt YE och SYE i sameslöjd kan avläggas på samiska.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

GE inom konstindustrin

Arbetsplats 44,5 %

Läroanstalt 44,0 %

Arbetsplats + läroanstalt 7,9 %

Inga uppgifter 3,6 %

YE inom konstindustrin

Arbetsplats 44,0 %

Läroanstalt 44,7 %

Arbetsplats + läroanstalt 6,2 %

Inga uppgifter 5,1 %

SYE inom konstindustrin

Arbetsplats 88,1 %

Läroanstalt 11,9 %

Arbetsplats + läroanstalt 0 %

Inga uppgifter 0 %

YE i sameslöjd

Arbetsplats 1–4 st.

Läroanstalt 0 st.

Arbetsplats + läroanstalt 1–4 st.

Inga uppgifter 0 st.

SYE i sameslöjd

Arbetsplats 0 st.

Läroanstalt 0 st.

Arbetsplats + läroanstalt 1–4 st.

Inga uppgifter 0 st.

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Innehållet i examensgrunderna för grundexamen inom konstindustrin är sådant att det är svårt att genomföra yrkesprov på arbetsplatserna. I stort sett ökar antalet yrkesprov som utförts på arbetsplatser långsamt men jämnt.
- I yrkesexamen inom konstindustrin har procenten för yrkesprov som genomförts vid läroanstalt och i arbetslivet minskat något jämfört med föregående år. Procenten för genomförda yrkesprov i arbetslivet är liksom föregående år relativt låg, och statistiken ger ingen tydlig orsak till detta. Andelen "Inga uppgifter" har ökat, vilket förklarar den allmänna minskningen.
- I specialyrkesexamen inom konstindustrin har andelen yrkesprov som genomförs på arbetsplatsen hållits på samma nivå som föregående år, men antalet yrkesprov vid läroanstalter har ökat med 7,5 %.

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

Vapenbranschen måste absolut få möjlighet att ordna utbildning på grundexamensnivå, så att en bred kompetens i grunderna för vapentillverkning tryggas.

Revideringen av examensgrunderna pågår för specialyrkesexamen inom konstindustrin.

Examensdelen på 45 kompetenspoäng ansågs vara en stor helhet att hantera, och det tar tid innan den registreras som en prestation om registreringen görs först när hela examensdelen är avlagd.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE inom konstindustrin
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 66,6 %
Inga uppgifter 1,5 %

YE inom konstindustrin
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 70,4 %
Inga uppgifter 0 %

SYE inom konstindustrin
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 95,2 %
Inga uppgifter 0 %

YE i sameslöjd
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 100,0 %
Inga uppgifter 0 %

SYE i sameslöjd
Lärare och företrädare för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 100,0 %
Inga uppgifter 0 %

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I grundexamen har tvåpartsbedömningen fortsatt att öka stadigt. Ökningen jämfört med föregående år är 3 %.
- I yrkesexamen har tvåpartsbedömningen minskat betydligt, med en minskning på 12 procent jämfört med föregående år.
- I specialyrkesexamen har tvåpartsbedömningen ökat något jämfört med föregående år, med en ökning på 2 procent.
- I yrkesexamen i sameslöjd har alla yrkesprov bedömts av två lärare.
- I yrkesproven fungerar ofta två lärare som bedömare, och en del yrkesprov genomförs vid läroanstalten. Hur kan antalet yrkesprov på arbetsplatser ökas? Hur kan bedömare från arbetslivet hittas för bedömningen av yrkesprov som genomförs vid läroanstalten?

Arbetslivskommissionen för konstindustrin, lägesbild 2025

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (bedömningsskala 1–5)	Reflektioner	
STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV GE inom konstindustrin 4,5 YE inom konstindustrin 4,8 SYE inom konstindustrin 4,9 (nationellt medeltal 4,5) RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN GE inom konstindustrin 4,4 YE inom konstindustrin 4,0 SYE inom konstindustrin 4,5 (nationellt medeltal 4,2) ARBETSPLATSRESPONS GE inom konstindustrin 4,3 YE inom konstindustrin 4,6 SYE inom konstindustrin 4,2 (nationellt medeltal 4,2)	Studeranderespons • År 2025 är medeltalen för studeranderesponsen fortfarande goda. För GE och SYE är medeltalet detsamma som 2024, medan det har stigit något för YE. • Nationellt har medeltalet sjunkit något. • GE inom konstindustrin: 661 respondenter (svarsprocent 55,6 %). • YE inom konstindustrin: 102 respondenter (67,5 %). • SYE inom konstindustrin: 16 respondenter (50,0 %). • Inga respondenter från examina i sameslöjd. Respons från arbetsplatshandledaren • Medeltalen i enkäten till arbetsplatshandledare 2025 ser goda ut och är högre än det nationella medeltalet för GE och SYE. • Medeltalet har stigit i SYE, men sjunkit något i YE jämfört med föregående år. • I GE inom konstindustrin är svarsprocenten 37,6 %. • I YE inom konstindustrin är svarsprocenten 31,6 %. • I SYE inom konstindustrin är svarsprocenten 26,1 %.	Arbetsplatsrespons • Medeltalen i arbetsplatsenkäten 2025 ser goda ut, och de har till och med stigit jämfört med tidigare år. De är också högre än det nationella medeltalet. • I grundexamen inom konstindustrin är medeltalet 4,3 och svarsprocenten 30,4 % (424 arbetsplatser). • I yrkesexamen inom konstindustrin är medeltalet 4,6 och svarsprocenten 22,9 % (16 arbetsplatser). • I specialyrkesexamen inom konstindustrin inkom inga svar.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Diskussion

Yrkesprov som ordnas vid läroanstalten

- Under besöken har man diskuterat motiveringarna till yrkesprov som genomförs vid läroanstalterna. Enligt utbildningsanordnarna är orsaken t.ex. att arbetsuppgifterna på arbetsplatsen inte lämpar sig för kraven på yrkesskicklighet i examensdelen. Ofta beror detta på att företagen är små. En del av det mångsidiga innehållet i examensdelarna är svårt att genomföra på arbetsplatserna, eller så får de studerande inte möjlighet att visa sitt kunnande på arbetsplatserna. Företagen kan inte heller ge den studerande ansvar i stora kundarbeten. Studerande kan inte designa företagets produkter, så det är inte möjligt att avlägga den obligatoriska examensdelen på arbetsplatsen. Läroanstalten kan ha lämpliga beställningsarbeten från kunder som utnyttjas i yrkesprov. I vissa fall är yrkesproven så stora att de inte kan utföras på arbetsplatsen. Inom vissa delområden inom konstindustrin är det svårt att hitta lämpliga arbetsplatser för att avlägga prov på kunnande. Dessutom har orsaken varit bl.a. motiveringar med anknytning till särskilt stöd eller studiernas framskridande. Läroanstalten kan erbjuda goda förutsättningar för att genomföra yrkesprovet, eftersom företagen inte nödvändigtvis har lokaler för att genomföra yrkesprov, till exempel när det gäller stora möbler.
- Det måste vara möjligt att betala ersättning till externa bedömare.

Utvecklingsobjekt för utbildningsanordnare

Praxisen kunde utvecklas så att den blir tydligare för att säkerställa de studerandes kunnande.

- Hur tryggas tillräckliga resurser för läroanstalterna och de studerande, särskilt inom branscher som kräver övning i hantverksfärdigheter, när det behövs verkstäder, maskiner, verktyg och utrustning?
- Trots utbildningar riktade till arbetsplatshandledare är vissa frågor i anslutning till yrkesprov och examensgrunderna okända för arbetsplatshandledarna.
- I intervjuerna med studerande framkom det dock att en företrädare för arbetslivet som deltog i yrkesprovet, men som inte hade deltagit i planeringen av själva yrkesprovet eller på annat sätt följt hur yrkesprovet framskred, upplevdes som orättvis och bedömarens bedömning som alltför sträng. Man reflekterade över om det är bättre att yrkesprovet bedöms av två lärare eller av en lärare och en företrädare för arbetslivet, om företrädaren för arbetslivet inte har deltagit i planeringen av yrkesprovet och uppföljningen av genomförandet.
- Praxisen för handledningen av de studerande inför yrkesprov och för den personliga tillämpningen kunde fortfarande förbättras.
- Man önskade att de besökta objekten skulle fästa uppmärksamhet vid vikariearrangemangen och vid att en lärare undervisar på två platser samtidigt. Säkerställs det att de studerande skaffar sig tillräcklig kompetens vid läroanstalten när gruppens lärare besöker arbetsplatserna?

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. De kvantitativa uppgifterna (anordnartillstånd, prestationsuppgifter, responsuppgifter m.m.) har hämtats i januari 2026. Uppdateringar som gjorts i Vipunen efter detta har inte förts in i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2025.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

De responsmedeltal som ingår i lägesbilden har hämtats i mars 2026.

Som källmaterial för reflektionerna i lägesbilden har man använt till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder samt eventuella begäranden om omprövning av bedömningen av kunnande som studerande har lämnat in. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Sekretariatet för arbetslivskommissionerna,
arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN